

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/5233,Wystawa-Wies-polska-miedzy-dwoma-totalitaryzmami-1939-1945-Gwoznica-Gorna-21-wrz.html>
07.04.2026, 09:58

Wystawa „Wieś polska między dwoma totalitaryzmami 1939 - 1945” - Gwoźnica Górna 21 września 2010

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Rzeszowie zaprasza na wystawę „Wieś polska między dwoma totalitaryzmami 1939 - 1945”, która będzie eksponowana w Zespole Szkół w Gwoźnicy Górnej, w terminie od 21 do 30 września 2010 r. Otwarcie wystawy odbędzie się 21 września br. o godz. 17.00.

Wystawę poświęcono wsi polskiej w latach okupacji niemieckiej i sowieckiej (1939-1945). Ukazano życie codzienne mieszkańców wsi, a przede wszystkim formy represji stosowane przez aparat okupacyjny agresorów, których symbolem była pacyfikacja kieleckiej wsi Michniów (12-13 lipca 1943 r.). Wśród innych form przemocy ukazanych na wystawie, są masowe wysiedlenia ludności Zamojszczyzny, deportacje mieszkańców Kresów Wschodnich oraz eksterminacja Polaków na Wołyniu i w Małopolsce Wschodniej przez nacjonalistów ukraińskich. Zaznaczono też obecność ludowców wśród ofiar akcji wyniszczania polskich elit. Druga część wystawy pokazuje udział działaczy ludowych w strukturach Polskiego Państwa Podziemnego oraz Rządu RP na Wychodźstwie, a także utworzenie i działalność konspiracyjnych organizacji politycznych, a następnie zbrojnych w okupowanym kraju.

W ostatniej części wystawy zaprezentowano sytuację na wsi polskiej po wkroczeniu Armii Czerwonej. Z jednej strony były to działania stanowiące początek nowej władzy na wsi (reformy rolne), a z drugiej dążono do ujawnienia się podziemnych struktur ludowych. Jednocześnie rozpoczynano budowanie struktur politycznych niezależnych od dotychczasowego kierownictwa ruchu ludowego. Wystawę kończy część poświęcona aresztowaniu przywódców Polskiego Państwa Podziemnego i powstaniu Tymczasowego Rządu Jedności Narodowej.